

חג הסיגד

חגה של קהילת ביתא ישראל באתיופיה

מהי ראשיתו של חג הסיגד על פי עדויות הקיסים, מנהיגי העדה?

- (1) עזרא ונחמיה קיימו מעמד של "חידוש הברית" בין עם ישראל לקב"ה ומאז הוא התקיים מדי שנה בסוכות- במסגרת מעמד "הקהל" המקראי. כאשר השילוח היהודים לאתיופיה. בה סוכות נמצא בעונה השומה. דחו את החם לאחר שהדרכים מתייבשות והתנועה בין הכפרים אפשרית.
- (2) חם הסיגד נוסד בעת טירוש הקהילה ממזרים צדומה. כנראה במסגרת מה שיזע כ"מרד יהודי התפוצות". יום הטיירוש ממזרים היה כ"ט חשוון ועל כן נקבע החם בתאריך זה. הקיסים ציינו בהן בשם "אוניה" כמנהיג הקהילה ממזרים ומייסד החם.
- (3) חם הסיגד נוסד בידי הנצי"ה היהודי אבא צברא. שהציל את קהילת יהודי אתיופיה משמד (במאה ה-14) והפיל את התורה בכפרי היהודים.

• נחמיה פרק ח

• א וַיֹּאסְפוּ כָל-הָעָם, כָּאִישׁ אֶחָד, אֶל-הָרְחוֹב, אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר-הַמַּיִם; וַיֹּאמְרוּ, לְעֹזְרָא הַסֹּפֵר--לְהָבִיא אֶת-סֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה, אֲשֶׁר-צִוָּה יְהוָה אֶת-יִשְׂרָאֵל. ב וַיָּבִיא עֹזְרָא הַכֹּהֵן אֶת-הַתּוֹרָה לִפְנֵי הַקָּהָל, מֵאִישׁ וְעַד-אִשָּׁה, וְכָל, מִבֵּין לְשִׁמְעַ--בְּיוֹם אֶחָד, לַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי. ג וַיִּקְרָא-בּוֹ לִפְנֵי הָרְחוֹב אֲשֶׁר לִפְנֵי שַׁעַר-הַמַּיִם, מִן-הָאוֹר עַד-מַחְצִית הַיּוֹם--נֶגֶד הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים, וְהַמְּבִינִים; וְאֶזְנִי כָל-הָעָם, אֶל-סֵפֶר הַתּוֹרָה. ד וַיַּעֲמֵד עֹזְרָא הַסֹּפֵר, עַל-מִגְדֵּל-יֶעֶץ אֲשֶׁר עָשׂוּ לַדָּבָר, וַיַּעֲמֵד אֶצְלוֹ מִתְתִּיָּה וְשִׁמְעַ וְעֵנָיָה וְאוּרִיָּה וְחַלְקִיָּה וּמַעֲשִׂיָּה, עַל-יְמִינוֹ; וּמִשְׁמָאלוֹ, פִּדְיָה וּמִישָׁאֵל וּמִלְכִּיָּה וְחִשָּׁם וְחַשְׁבַּדְנָה--זִכְרִיָּה מִשְׁלָם.

• ה וַיִּפְתַּח עֹזְרָא הַסֹּפֵר לְעֵינֵי כָל-הָעָם, כִּי-יַעַל כָּל-הָעָם הָיָה; וּכְפָתְחוּ, עֲמֻדוֹ כָל-הָעָם. ו וַיְבָרֶךְ עֹזְרָא, אֶת-יְהוָה הָאֱלֹהִים הַגָּדוֹל; וַיַּעֲנוּ כָל-הָעָם אָמֵן אָמֵן, בְּמַעַל יְדֵיהֶם, וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה, אֲפִים אֲרָצָה.

• נחמיה פרק ט

• א וּבְיוֹם עֶשְׂרִים וָאַרְבָּעָה לַחֲדָשׁ הַזֶּה, נֹאסְפוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּצוּם וּבִשְׁקִים, וְאֲדָמָה, עֲלֵיהֶם. ב וַיַּבְדִּילוּ זָרַע יִשְׂרָאֵל, מִכָּל בְּנֵי נֶכֶר; וַיַּעֲמְדוּ, וַיִּתְּיָדוּ עַל-חַטָּאתֵיהֶם, וְעֲוֹנוֹת, אֲבֹתֵיהֶם. ג וַיִּקְוֹמוּ, עַל-עַמֻּדָם, וַיִּקְרְאוּ בְּסֵפֶר תּוֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם, רַבְּעִית הַיּוֹם; וּרְבַעִית מִתְּיָדִים וּמִשְׁתַּחֲוִים, לַיהוָה אֱלֹהֵיהֶם.

מוצא הקהילה מקהילת יהודי מצרים

מוצא הקהילה מקהילות יהודיות בדרום ערב

[illegible][illegible][illegible]

תשובות

סוף פ"א ע"ס • ופשיט הוא ולפי ענ"ד אמת דברתי ומה שהגהתי
ונהגו כן העם : ושלוס :

— ❧ ❧ ❧ ❧ ❧ —

שאלה כ"ז נשאלתי מאמי וראשי מהור"ש נ"י שגדש

על כונת לשון הרמב"ם בפירושו
על המשנה סוף מסכת מנחות (וכן הביאו בעל תי"ט שם) בענין
בית חוניו • ונאספו עליו כת שקוראין קבטצור עס כל הנלוים
אליהם וכו' • מי הם הקבטצור • ומה הוא פירושו :
תשובתי אליו • שם זה לא מצאתי בשום מקום לא בספרי
חכו"ל קדמונים ואחרונים ולא בספרי חכמי העמי

אולם לפי דעתי שמנני ה'זכיתי לדעת הכונה ופירושו :

והנה מה שזכר בתלמוד שלנו (מנחות דף ק"ט ע"ב) הלך
לאלכסגדרי של מצרים ובנה שם מוזבח • אין הכוונ' שבעיר

אלכסגדרי בנה את המוזבח • כי לא במחוז אלכסגדרי היתה תכונתו •

והכונה שהלך לאלכסגדרי ששם מושב המלך **פטאדמיא**

פהילאמיטאר • והמלכה **קליאפאטרא**

לבקש מהם רשות לבנות

הבית ההוא בארץ מצרים • ותיבת ובנה שם נמשך לתיב' מצרים

בארץ מצרים • לא לתיב' אלכסגדרי • כאשר ספר הסיפר הקדמון

והנאמן היוסיפין לרומיים בחלק קדמוניות ספר י"ג פר'ו' שהמוזבח

ההוא תכונתו בעיר **ריאנטאפארי** הנקרא בלשון העם

בובאסטי במחוז **היליאפאליס** : ובחלק

מלחמת יהודיים ספר ז' פרק

ל"ז הוסיף ואמר שהוא בערך ק"פ שטאטי (תשעה שעות)

רחוק מעיר **מימפרהים** (לאפונה) • גם הזכיר שם שם

העיר ההיא בשם **אניאן** על שם הבונה אותה

אנא (חוניו) עכ"ל : וכבר כתבתי בספרי תבוא"א

דף קל"ז ע"ב שער **פי בסת** (יחזקאל ל' י"ז) היא

עיר

”וקרב פזורינו מבין הגויים
ונפוצותינו כנס מירכתי ארץ
והביאנו לציון עירך ברינה
ולירושלים בית מקדשך בשמחת עולם”

